

Pentru o așezare să mai corectă în pagina de caiet ai nevoie de următoarele reguli:

- » Date se scrie sus, în partea dreaptă a paginii;
- » Titlu se scrie la mijlocul rândului următor;
- » Sub titlu se scrie numele autorului;
- » Între titlu și date se lăsă un rând liber;
- » Între titlu și text se lăsă un rând liber;
- » Într-un rând se scrie calligrafie și nu alinată;
- » Alinatul este rândul recas, dintr-un text;
- » Dialogul se scrie cu alternanță.

➤ Cum să scrii o compunere ➤

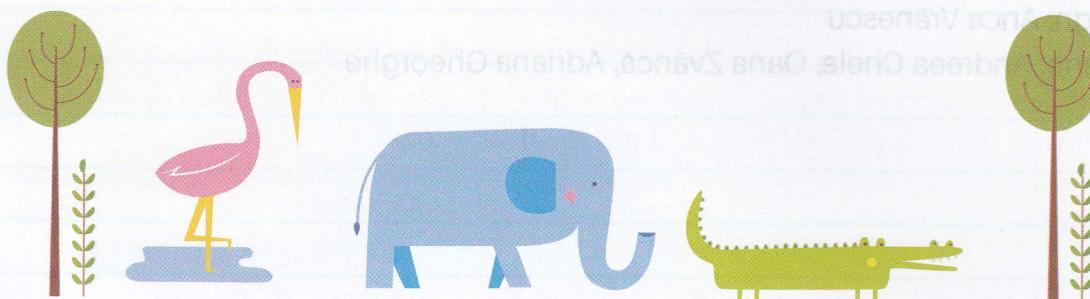

- TIPURI ȘI MODELE DE COMPUNERI -

PENTRU CLASA A III-A

Copiază o parte din textul de mai sus, respectând regulile de așezare și alinare de pe linii.

Așezarea corectă în pagina de caiet 3

COMPUNERI IMAGINATIVE

1. Compuneri după un sir de ilustratii sau benzi desenate	4
2. Compuneri după un sir de intrebări	11
3. Compuneri după un plan de idei.....	18
4. Compuneri pe baza unor cuvinte de sprijin	25
5. Compuneri cu inceput dat	32
6. Compuneri cu sfârșit dat.....	41

REALIZAREA UNOR DIALOGURI

1. Realizarea unor dialoguri potrivit imaginilor date	49
2. Continuarea unor dialoguri	58
3. Construirea unor dialoguri pornind de la teme date	67

COMPUNERI PLECÂND DE LA TEXTE LITERARE

1. Povestirea scrisă a unui text/ fragment	75
2. Planul simplu de idei al unui text literar.....	82

COMPUNERI CU SCOP PRACTIC

Felicitarea, invitația, cartea poștală, reclama	90

Amintește-ți!**Pentru o așezare cât mai corectă în pagina de caiet ai nevoie de următoarele reguli:**

- Data se scrie sus, în partea dreaptă a paginii;
- Titlul se scrie la mijlocul rândului următor;
- Sub titlu se scrie numele autorului;
- Între titlu și dată se lasă un rând liber;
- Între titlu și text se lasă un rând liber;
- Un text se scrie caligrafic și pe alineate;
- Alineatul este rândul retras dintr-un text;
- Dialogul se scrie cu alineat.

Observă modelul dat

4. V. 2017

Norocul și mintea

de I. L. Caragiale

Zice că odată, norocul și mintea s-au prins tovarăși și au plecat amândoi în călătorie. Ei merseră ziua întreagă pe un drum de țară înainte, și mai cu vorbe, mai cu glume, iată că soarele se ascunde după un deal și noaptea i-apucă pe cei doi călători în mijlocul drumului, departe de satul la care gândeau că vor putea să ajungă în ziua aceea.

Ce era de făcut? Unde era să poposească peste noapte călătorii noștri?

— Ce atâta bătaie de cap! zise în cele din urmă norocul. Hai să ne trântim aicea, în mijlocul drumului, că nu e cine știe cât până dimineață (...).

Copiază o parte din textul de mai sus, respectând regulile de așezare corectă în pagina de caiet.

Amintește-ți!

- Compunerea după un șir de ilustrații / benzi desenate este povestirea realizată pe baza unor imagini, respectând ordinea evenimentelor petrecute.

1 Privește ilustrațiile de mai jos cu multă atenție.

Realizarea unei astfel de compuneri presupune stabilirea câtorva repere.

- Raportează-te la tot ceea ce-ți oferă imaginile prezentate, căutând cât mai multe detalii, care apoi se pot completa sau dezvolta, apelând la propria imaginație;
- Întocmește un plan de idei pe baza imaginilor date;
- Alcătuiește introducerea (locul, timpul și personajele compunerii), dezvoltând ideea/ ideile existente;
- Alcătuiește cuprinsul (faptele în ordinea în care s-au petrecut, respectând evenimentele ilustrate în imaginile date); cuprinsul poate avea mai multe aliniate;
- Alcătuiește încheierea (sfârșitul întâmplării, învățătura desprinsă, impresiile, sentimentele și concluzia).

2 Observă modelul planului de idei, plecând de la imaginile de mai sus.

INTRODUCERE → Într-o zi de iarnă, doi băieți se întâlnesc cu una dintre colegele lor.

CUPRINS → Băieții descoperă motivul pentru care este tristă fata.

→ Anunțul lui Eduard și începutul ninsorii.

→ Simina și ceilalți copii ies la săniuș.

ÎNCHEIERE → Cu toții înțeleg că trebuie să aibă răbdare cu fiecare anotimp în parte.

• DUPĂ CE AI SCRIS PLANUL DE IDEI, DEZVOLTĂ FIECARE IDEE ÎN PARTE.

- 3 Pentru a redacta compunerea, ai în vedere următoarele reguli:
  - Folosește cel puțin trei alineate, pentru cele trei părți ale compunerii (introducere, cuprins și încheiere);
  - Scrie corect toate cuvintele, acordând o atenție deosebită ortogramelor, și folosește corect semnele de punctuație;
  - Folosește expresii frumoase;
  - Caută un titlu potrivit pentru compunerea ta;
  - Folosește toate informațiile descoperite mai sus;
  - Redactează compunerea cu creionul, pentru a putea reveni ori de câte ori este necesar;
  - Evită repetarea același cuvânt la începutul propoziției;
  - **SCRIE CALIGRAFICI**

4 Iată un model de compunere, pornind de la imaginile date:

Structura

Introducere

- Când?
- Timpul
- Unde?
- Locul
- Cine?
- Personajul/
personajele care
încep acțiunea

Cuprins

- Ce s-a întâmplat?
- Desfășurarea
întâmplării

Incheiere

- Sfârșitul întâmplării/
Învățătura desprinsă

Redactarea compunerii

PRIMA NINSOARE

Era o zi friguroasă și mohorâtă de decembrie. Soarele nu își mai răspândea lumina ca un **policandru uriaș** și nu mai încălzea cu dărnicie. Vântul se întețea tot mai tare, iar cerul era tot mai posomorât. Era frig și întregul oraș amortise.

Mă întorceam de la bibliotecă împreună cu prietenul meu, Mircea, când am zărit-o pe o bancă pe colega noastră, Simina. Stătea singură pe o bancă din parcul cartierului nostru.

Am intrat în vorbă cu ea și am aflat că este foarte tristă, pentru că încă nu ninsese.

Simina aștepta de multe zile să ningă, dar fără folos. L-am spus că am auzit la meteo că va ninge chiar în după-amiaza aceea, iar Mircea a liniștit-o, spunându-i că și el va fi foarte dezamăgit dacă nu va ninge, pentru că își făcuse planuri să meargă în weekend la munte, la săniuș.

La un moment dat, ne-am auzit strigați pe nume. Eduard, un coleg de clasă, tocmai ne zărise de la fereastra apartamentului în care locuia. Ne-a arătat un **nor sur** care se vedea în zare.

Nu trecuse mult timp și a început să plouă. Am pornit cu toții spre casă când, deodată, printre stropii de ploaie apără ceva alb. Era pufos, ca un **ghemotoc de vată**.

Din **văzduhul cenușiu**, mii de steluțe scăritoare pluteau în aer. Ramurile copacilor se împodobiră cu **ghirlande ca de bezea**. În mai puțin de trei ore, peste întregul oraș se așternuse un **covor alb** de nea.

Copiii zglobii ieșeau afară rând pe rând. Simina s-a dus cu verișoara ei la săniuș. Era veselă și încântată de ninsoarea care nu se mai oprea.

Mircea m-a convins să amânăm scrierea proiectului și să ieşim și noi la săniuș.

Din ziua aceea, am înțeles cu toții că trebuie să avem răbdare cu fiecare anotimp în parte, pentru că, aşa cum spune un proverb, „Răbdarea este amară, dar dă roade dulci“.

PASUL 1

- 1 Descoperă în grila de mai jos zeci de cuvinte care fac referire la vară, apoi notează-le pe rândurile alăturate.**

V	A	C	A	N	T	Ă	I	T
V	A	L	B	A	R	C	Ă	A
A	J	P	L	A	J	Ă	I	M
L	I	M	O	N	A	D	Ă	A
S	O	A	R	E	O	T	O	L
Î	N	G	H	E	T	A	T	Ă
T	E	C	Ă	L	D	U	R	Ă
A	D	Z	U	N	I	S	I	P

- 2 Alcătuiește propoziții scurte, folosind cuvintele descoperite la exercițiul anterior.**

- 3 Realizează, cu ajutorul cuvintelor date, expresii frumoase care fac referire la vară.**

SOARELE

PLAJA

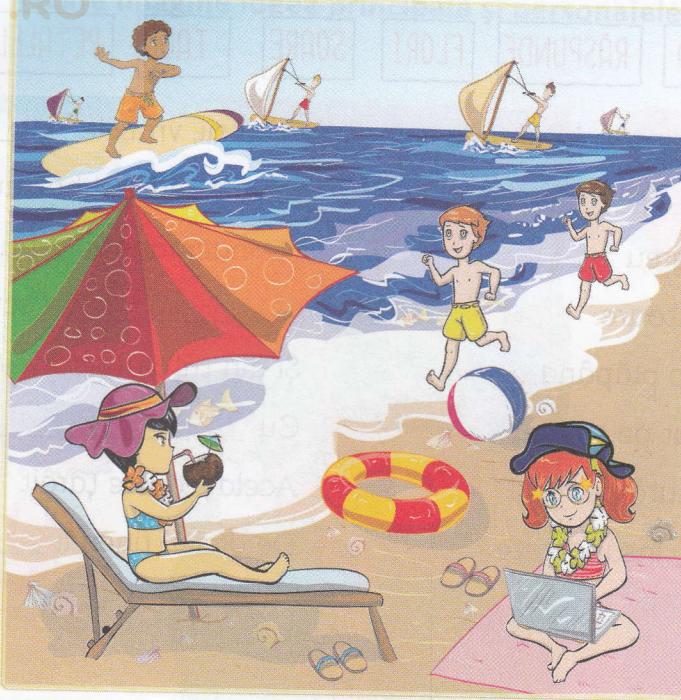
DIMINEAȚA

CERUL

NISIPUL

PLIMBAREA

MAREA

→ OFERĂ UN NUME PERSONAJELOR.

→ CE FAC PERSONAJELE?

→ UNDE SE AFLĂ?

→ CE ANOTIMP ESTE?

→ CUM TI-AI DAT SEAMA?

→ ENUMERĂ CÂTEVA ELEMENTE DE SPAȚIU.

5 Scrie mai jos un text scurt, pornind de la imaginea dată.

Inchidere

MAC

CALD

RĂSPUNDE

FLORI

SOARE

TAC

PETALELE

CHEMAREA

E _____. Grădina-n jurul meu
Se-ntinde leneșă la _____.
Frunzișul prăfuit și greu
Își culcă umbra călătoare.
Pe-al ierburilor câmp plăpând,
Râzând cu capul dat pe spate,
Un _____ își scutură pe rând
_____ însângerate.

În sălcii, vrăbiile _____,

Doar cucul cel bătrân aruncă,

Ne-ndemânică și buimac,

_____ -i scurtă peste luncă.

Și din trișoiul adormit,

Cu _____ ușoare și rotunde,

Același dulce țărâit

De greieri tineri îi _____.

(Otilia Cazimir, Vara)

7 Răspunde la următoarele cerințe:

→ Care sunt lunile de vară?

→ Care sunt caracteristicile vremii în anotimpul vara?

→ Scrie cinci substantive și cinci adjective care îți vin în minte când te gândești la vară.

→ Notează patru activități pe care le poți face vara.

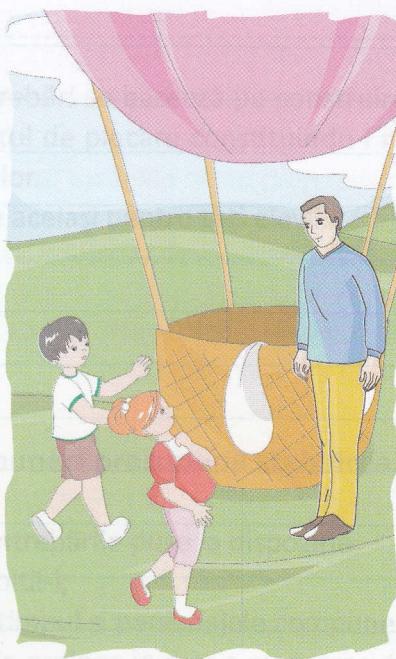
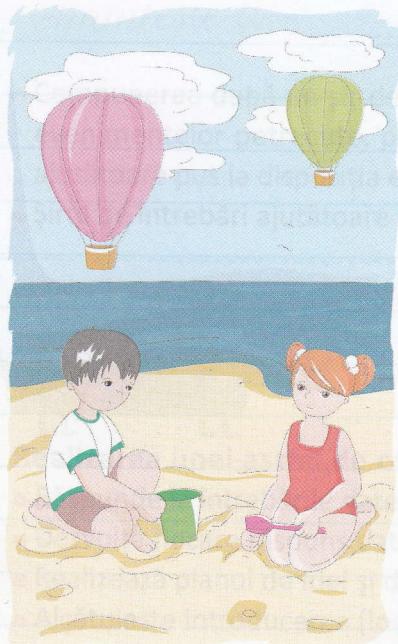
→ Scrie trei flori și trei pomi fructiferi specifici verii.

8 Folosind răspunsurile pe care le-ai dat la exercițiul anterior, scrie un scurt text de sase rânduri.

PASUL 2

**Redactează planul unei compuneri, având ca punct de sprijin următoarele imagini.
Notează sub fiecare imagine ideea principală și personajele.**

Respect pentru oameni și cărți

Acum este cuprinsul (antele în cadrul căruia să nu răcăciști), cuprinsul poate avea mai multe linii.

Acum este cuprinsul (antele în cadrul căruia să nu răcăciști), cuprinsul poate avea mai multe linii.

Mai jos am rezervat trei rânduri de linie pentru ajutorul dumneavoastră să scrieți.

In ce anotimp se petrece întâmplarea?
Unde se află copilul?

În dimineață se petrece vară.
Copilul se află la bunică.

Introducere

Ce va buncică să facă dimineață?

Cine va aduce un zonot de grăsu-

ță? Buncică trebuie să aducă zarzavaturile, iar

buncică să aducă ciorba de roșii.

Cuprins

dimineață?

Ce a făcut Andrei când a fost gata

de săptămână?

Bunică să le ducă căpătănișorul și

Ce au făcut fetii dină umără?

Alături de buncică să le ducă căpătănișorul și

Cu ce le-a săptămat buncica atunci că

lăzile să arătă căpătănișorul și

s-au întors la scăldat?

A. Alături de buncică să le ducă căpătănișorul și

Cu ce să săptămește buncică?

B. Alături de buncică să le ducă căpătănișorul și

Încheiere

PASUL 3

Redactează o compunere căreia să-i dai un titlu potrivit, pornind de la planul de idei pe care l-ai realizat la *Pasul 2*.

Verifica-te!

Bifează cerințele pe care le-ai respectat.

1. Ai respectat cele trei părți ale compunerii?
  2. Propozițiile și alineatele sunt legate prin înțeles?
  3. Conținutul compunerii se potrivește cu titlul?
  4. Ai folosit forma corectă a verbelor?
  5. Ai scris corect toate cuvintele și ortogramele?
  6. Ai folosit corect semnele de punctuație?
  7. Ai prezentat ideile în ordinea desfășurării lor?
  8. Ai folosit cât mai multe expresii frumoase?
  9. Ai evitat repetarea aceluiasi cuvânt la începutul propoziției?
  10. Ai scris caligrafic?

ANSWER KEY